herpy

SKINKER

Banded Lipinia

Lipinia vittigera

Lipinia vittigera er en lille, dagaktiv skink, der lever på stammerne af store træer i regnskoven på den sydlige del af Malaysia-halvøen, Sumatra og Borneo. Den bliver omkring 8 cm og kendes på et bredt, lyst bånd langs ryggen mellem to mørke striber.

Familie: Scincidae Tidligere navn: *Lygosoma vittigerum*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**7-9 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**3-5 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Hotspot	**30-32 °C**
Temperatur, nat	**22-24 °C**
Luftfugtighed	**70-90 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**12 mdr.**
Kuldstørrelse	**2-3 æg**
Inkubation	**50-70 dage** ved 26-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført i CITES eller i EU's forordning om handel med vilde dyr (338/97), så der kræves ingen CITES-papirer. Den står ikke på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015).

Om arten

Lipinia vittigera er en slank skink med spidst hoved, glatte skæl og synlige ører. Det nederste øjenlåg har et stort, gennemsigtigt vindue. Ryggen har et bredt, lyst bånd fra snudespidsen til halens rod, og på hver side af det løber en mørk stribe fra øjet bagud og et stykke ind på halen. Flankerne er prikket brune uden tydelige striber. Artsnavnet kommer af latin *vitta*, et pandebånd, og *gero*, at bære, og peger på ryggens bånd.

Kroppen måler højst omkring 4 cm fra snude til kloak. Halelængden er ikke kendt; med en hale i samme forhold som hos *Lipinia microcerca* bliver dyret 7-9 cm i alt. Halen kan smides, hvis dyret bliver grebet.

Lipinia vittigera blev beskrevet i 1894 af George Albert Boulenger efter et dyr fra øen Sipora i Mentawaiøerne vest for Sumatra. Indtil 2019 blev de stribede *Lipinia* fra hele fastlandet i Sydøstasien regnet til arten, også dyrene fra Vietnam, Cambodja og Thailand. En revision af artskomplekset viste, at *L. vittigera* kun lever syd for Kra-tangen og i Sundaland.

Bestandene længere mod nord er *Lipinia microcerca*, *Lipinia trivittata* og *Lipinia vassilievi*, og dyr fra Vietnam eller Cambodja, der handles som *L. vittigera*, er derfor en af disse arter.

Kønsforskelle er ikke beskrevet.

Udbredelse og levested

Lipinia vittigera lever i Mentawaiøerne og på Sumatra, i det nordlige Borneo, på Malaysia-halvøen med øerne ud for kysten (blandt andet Penang, Tioman og Aur), i Singapore og i det sydlige Thailand syd for Kra-tangen. Hvor langt mod nord arten når på halvøen, er ikke afklaret.

Arten findes ikke i Vietnam og Cambodja. De stribede *Lipinia* derfra er *Lipinia microcerca*, *Lipinia trivittata* og *Lipinia vassilievi*.

> **Oprindelig udbredelse:** Thailand, Malaysia, Singapore og Indonesien.

LEVESTED

Lipinia vittigera lever i primær og sekundær lavlands- og bakkeskov domineret af dipterocarpaceer, fra havniveau op til omkring 600 m. Dyrene færdes om dagen på stammerne af store træer, op til omkring 10 m over jorden, og jager dér. Klimaet er tropisk, varmt og fugtigt hele året uden en egentlig tørtid. Hunner med æg ses i marts, og ungerne kommer frem omkring juli.

Adfærden er bedre kendt hos den nære slægtning *Lipinia microcerca* og gælder formentlig også her: dyrene er aktive over 20 °C, gemmer sig under bark eller i små træhuller på regnvejrsdage, ses af og til 2-3 sammen på samme stamme og går kun kortvarigt ned på jorden for at krydse fra træ til træ. Føden er edderkopper og små insekter, blandt andet myrer.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Lipinia vittigera*. Pasningen bygger på klimaet og levestedet, på den nære slægtning *Lipinia microcerca* og på *Lamprolepis smaragdina*, en større, trælevende skink fra samme område. Tallene for temperatur, fugt og avl er skøn.

Et par skal have et højt terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm, og større er en fordel. Højden er vigtigere end gulvarealet. Et terrarie med frontåbning er lettest at passe, og bagvæg og sider af kork giver ro og klatreflader.

Bunden skal holde på fugten: 5 cm fugtig kokosfiber eller sphagnum dækket af blade. Indret med lodrette stykker kork, tykke grene og barkplader i alle højder, så dyret kan klatre og gemme sig under løs bark. *Lipinia microcerca* klatrer som en daggekko på bark og ru flader, men ikke på glas, og det samme gælder formentlig her, så bag- og sidevægge skal være ru. Smalle spalter mellem bark og bagvæg er gode skjul, og levende tropiske planter som pothos og bromelier giver dækning og holder på fugten.

Slægtens små arter kan slippe ud gennem sprækker på bare 2 mm. Terrariet skal være helt tæt: låger, ventilationsnet og kabelgennemføringer må ikke have sprækker over 1-2 mm.

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 25-28 °C og på en varmeplads øverst på en stamme 30-32 °C, målt på overfladen; *Lipinia microcerca* trives med 32 °C på varmepladsen. Om natten slukkes varmen, og temperaturen falder til 22-24 °C. Klimaet er varmt hele året, så temperaturen må ikke komme under 20 °C. Varmen skal være højest øverst og lavest nederst, så dyret selv kan vælge. En lille varmepære på 25-40 W i en lampe med keramisk fatning og på termostat er nok til et terrarie af denne størrelse.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være 70-90 %, lavest om dagen og højest om natten. Det er lidt fugtigere end for *Lipinia microcerca*, der lever i lysere skov med en tørtid. Forstøv morgen og aften, så blade, bark og grene er dækket af dråber, som dyret kan drikke; et lille regnanlæg gør det lettere at holde fugten stabil. Terrariet skal tørre lidt op mellem forstøvningerne, og ventilationen skal være god, ellers kommer der skimmel. Mål med et digitalt hygrometer midt i terrariet.

En meget lav skål med rent vand og en lille sten i kan stå fremme, så dyret ikke kan drukne. Skift vandet hver dag.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Lipinia vittigera er dagaktiv, men lever på skyggede stammer i skov, så et lavt UV-indeks passer: omkring 1-2 på varmepladsen, svarende til Ferguson-zone 2. Brug et T5-rør på 5-6 % i en reflekterende armatur, og placér varmepladsen, så en UV-måler viser 1-2. Giv samtidig skygge, så dyret selv kan vælge, og skift røret hver 12. måned. UVB går ikke gennem glas.

Et kraftigt, hvidt lys på omkring 6500 K gavner især levende planter. Lyset skal være tændt 12 timer i døgnet.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Lipinia vittigera æder edderkopper og små insekter, blandt andet myrer, som den fanger på stammer og bark. I terrariet passer samme foder som til *Lipinia microcerca*: bananfluer, små fårekyllinger, buffaloorme, små biller og andre insekter i samme størrelse. Variér foderet, og fodr byttedyrene op med næringsrigt foder et par dage før. Voksne dyr fodres hver anden dag og unge dyr hver dag, med så meget, som de æder på 5-10 minutter. Drys foderet med kalk ved de fleste fodringer og med et vitaminpræparat med D3 hver anden uge. Drikkevandet får dyret fra dråberne ved forstøvningen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Lipinia vittigera er hurtig og sky og er et dyr, man ser på, ikke et dyr, man håndterer. Et nyt dyr skal have mindst to uger i fred i et terrarie med mange skjul. Æder det ikke efter den tid, skal det til en dyrlæge med erfaring i krybdyr. Tag ikke fat i dyret ovenfra, og grib aldrig i halen, for den smides og vokser kun delvis tilbage.

Lipinia microcerca kan holdes i grupper og vifter med den farvede hale som signal, men hvordan hanner af *L. vittigera* opfører sig over for hinanden, er ikke dokumenteret. Hold derfor ét dyr eller et par, eller en lille gruppe med kun én han.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsforskelle er ikke beskrevet hos *Lipinia vittigera*, og kønnet kan ikke afgøres sikkert ud fra udseendet. *Lipinia microcerca* bliver kønsmoden ved udgangen af det første leveår, og samme alder er et rimeligt skøn her.

PARRING

Avl i fangenskab er ikke beskrevet. Hunner med æg ses i marts og unger omkring juli. Et par kan holdes sammen i et højt terrarie med mange skjul, så hunnen kan gå af vejen for hannen. Klimaet er næsten ens hele året, og der er ingen vinterhvile.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger 2-3 æg ad gangen. Hvor mange kuld der kommer om året, er ikke dokumenteret. Giv hunnen et lægested med fugtig jord eller mos, fx en lukket beholder med en lille åbning, og ekstra kalk i æglægningstiden.

INKUBATION

Rugetiden er ikke dokumenteret. Tallene i boksen, 50-70 dage ved 26-28 °C, er et skøn ud fra andre små, tropiske skinker. Læg æggene halvt nedgravet i let fugtigt vermiculit i en lille, lukket beholder med få lufthuller, og vend dem ikke.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er meget små, og opdræt er ikke beskrevet. Hold dem i et lille, højt og helt tæt terrarie med samme temperatur og fugt som de voksne og mange skjul. Giv dem hver dag de mindste byttedyr, fx bananfluer og nyklækkede fårekyllinger, drysset med kalk.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen dokumenteret viden om sygdomme hos *Lipinia vittigera*. Typiske problemer hos små, trælevende skinker, og hvordan de undgås:

- Udtørring ved for lav luftfugtighed. Matte øjne og en slap krop er tegn på for lidt fugt. Forstøv hver dag, og mål fugtigheden.

- Knoglesvind og svaghed ved mangel på UVB, kalk og D3-vitamin. Brug et passende UVB-rør, skift det hver 12. måned, og drys foderet med kalk.
- Luftvejs- og hudproblemer ved stillestående, våd luft. Sørg for god ventilation og et tørt tidsrum mellem forstøvningerne.
- Parasitter hos nye dyr, især vildfangne. Hold nye dyr i karantæne, og få en afføringsprøve undersøgt hos en dyrlæge med erfaring i krybdyr.
- Tabt hale ved forskrækkelse eller forkert håndtering. Halen vokser kun delvis tilbage.

Et sundt dyr er årvågent, har klare øjne og en fast, afrundet krop. Så små dyr bliver hurtigt syge, så søg dyrlæge, hvis dyret taber sig, ikke æder eller ligger sløvt hen. Levetiden er ikke dokumenteret; 3-5 år er et skøn for så små skinker.

Læs mere: Karantæne og hygiejne Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.